

POREVIZIJSKO POROČILO
O POPRAVLJALNIH UKREPIH
SLOVENSKE ODŠKODNINSKE DRUŽBE, D. D., LJUBLJANA

*Bedimo
nad potmi
javnega
denarja*

POS LANSTVO

Računsko sodišče pravočasno in objektivno obvešča javnosti o pomembnih odkritjih revizij poslovanja državnih organov in drugih uporabnikov javnih sredstev ter svetuje, kako naj državni organi in drugi porabniki javnih sredstev izboljšajo svoje finančno poslovanje.

**POREVIZIJSKO POROČILO
O POPRAVLJALNIH UKREPIH
SLOVENSKE ODŠKODNINSKE DRUŽBE, D. D., LJUBLJANA**

Številka: 1206-13/2006-54

Ljubljana, 9. oktobra 2007

1. UVOD

V revizijskem poročilu o pravilnosti in smotrnosti poslovanja Slovenske odškodninske družbe, d. d., Ljubljana (v nadaljevanju: SOD) pri prodaji delnic družbe Poslovni sistem Mercator, d. d., Ljubljana (v nadaljevanju: družba Mercator) v letu 2005 do junija 2006, št. 1206-13/2006-50 z dne 20. 6. 2007, je Računsko sodišče Republike Slovenije (v nadaljevanju: računsko sodišče) SOD izreklo *mnenje s pridržkom* o pravilnosti poslovanja. Računsko sodišče je tudi ocenilo, da SOD postopka prodaje delnic družbe Mercator ni vodila učinkovito.

Ker razkrite nepravilnosti in nesmotrnosti niso bile odpravljene med revizijo, smo v revizijskem poročilu podali zahtevo za predložitev odzivnega poročila.

SOD je v predpisanem roku 90 dni računskemu sodišču predložila odzivno poročilo¹. V odzivnem poročilu, ki ga je s podpisom in pečatom potrdila odgovorna oseba Marko Pogačnik, direktor SOD, so predstavljeni popravljalni ukrepi. V porevijskem postopku smo pregledali odzivno poročilo ter preizkusili verodostojnost in zadovoljivost izkazanih popravljalnih ukrepov.

V tem poročilu:

- predstavljamo nepravilnosti in nesmotrnosti, ki so bile razkrite v revizijskem poročilu in so zahtevale ukrepanje,
- povzemamo popravljalne ukrepe in
- izrekamo mnenje o zadovoljivosti popravljalnih ukrepov.

¹ Dopis z dne 13. 9. 2007 in dopis št. 2007/131-2/1246-76 z dne 14. 9. 2007.

2. NEPRAVILNOSTI, NESMOTRNOSTI IN POPRAVLJALNI UKREPI

2.1 Odločanje Nadzornega odbora SOD

2.1.1 Opis nesmotrnosti

Nadzorni odbor SOD (v nadaljevanju: NO SOD) je ocenil skladnost poteka prodaje delnic družbe Mercator z internimi akti SOD na neustreznih podlagah, saj je ocena temeljila na vpogledu v prodajno pogodbo, obrazcu s pomanjkljivimi podatki in predstavitvi direktorja SOD, ki je poudaril, da je postopek prodaje potekal v skladu z notranjimi pravili, opravljeni sta bili zunanja in notranja cenitev, pojasnil je ozadje prodaje in da ni šlo za prevzem, ker je SOD prodala le svoj delež. NO SOD je sprejel sklep, da se je seznanil s postopkom prodaje delnic družbe Mercator in ugotovil, da je prodaja potekala v skladu z internimi akti družbe. Ugotovili smo, da NO SOD pri presoji zakonitosti izvedenega postopka prodaje družbe Mercator ni upošteval ustreznih podlag, saj ni pregledal dokumentacije in ustreznih dokazil o poteku postopka prodaje ter podlag za sprejem odločitve vodstva SOD o višini prodajne cene in drugih pogojev prodaje, kar je razvidno iz listin, ki jih je imel na voljo NO SOD pri odločanju.

Za odpravo nesmotrnosti je računsko sodišče zahtevalo začetek postopka za dopolnitev Poslovnika o delu NO SOD glede načina izvajanja nadzora nad zakonitostjo dela in finančnega poslovanja SOD pri prodajah kapitalskih naložb (obveznost priprave gradiva, določitev obvezne vsebine gradiva, možnost vpogleda NO SOD v vse listine, povezane s postopkom prodaje).

2.1.2 Izkazani popravljalni ukrep

SOD je pripravila dopolnitve Poslovnika o delu NO SOD, ki jih je sprejel NO SOD na 13. redni seji 30. 8. 2007. Dopolnitve vsebujejo določila, povezana z načinom izvajanja nadzora nad zakonitostjo dela in finančnega poslovanja SOD pri prodajah kapitalskih naložb:

- na dnevni red vsake seje NO SOD mora biti uvrščena točka "Seznanitev s sprejetimi sklepi upravnega odbora", v okviru katere se NO SOD ažurno seznanijo z vsemi sprejetimi sklepi Upravnega odbora SOD (v nadaljevanju: UO SOD), vključno s sklepi, ki se nanašajo na prodaje kapitalskih naložb SOD;
- gradivo za to točko mora obsegati vse sklepe UO SOD, sprejete na rednih in korespondenčnih sejah v obdobju med posameznimi sejami NO SOD;
- na zahtevo NO SOD je potrebno njegovim članom predložiti dodatno gradivo k posameznemu sklepu, ki ga je sprejel UO SOD;

- NO SOD lahko v okviru izvajanja nadzora nad zakonitostjo dela in finančnega poslovanja SOD pri prodajah kapitalskih naložb vpogleda v vse listine, povezane s postopki prodaj kapitalskih naložb SOD, oziroma povabi k poročanju notranje in zunanje sodelavce SOD.

2.1.3 Ocena popravljalnega ukrepa

Izkazani popravljalni ukrep ocenjujemo kot *zadovoljiv*.

2.2 Odločanje Upravnega odbora SOD pri prodajah kapitalskih naložb

2.2.1 Opis nesmotnosti

UO SOD je soglasje k prodaji delnic družbe Mercator podal na podlagi nepopolnih informacij o podlagah za odločitev vodstva o prodaji, ker:

- med gradivom za sejo ni bilo dokumenta o razlogih za odprodajo deleža, postopku in očitkih v zvezi s prodajo, saj je bil pripravljen po seji UO SOD,
- je bila v gradivo za podajo soglasja vključena interna cenitev vrednosti delnic družbe Mercator, ki je bila hitra ocena vrednosti delnic in ni bila izdelana v skladu s standardi vrednotenja podjetij, vodstvu SOD pa v času pogajanj ter oblikovanja prodajne cene še ni bila na voljo, saj je bila izdelana po sklenitvi prodajne pogodbe oziroma en dan pred sejo UO SOD in
- UO SOD ni imel mnenja pravnega svetovalca, ki je bilo izdelano v zvezi s to prodajo delnic.

UO SOD ob podaji soglasja k sodelovanju SOD v dokapitalizaciji družbe Mercator ni imel popolnih informacij o razlogih in učinkih tega sodelovanja in je podal soglasje, ne da bi prej proučil vse okoliščine dokapitalizacije (razloge za dokapitalizacijo, podlage za oblikovanje cene novo izdanih delnic, učinke sodelovanja SOD v dokapitalizaciji).

Za odpravo nesmotnosti je računsko sodišče zahtevalo začetek postopka za dopolnitev Poslovnika o delu UO SOD glede načina izvajanja nalog UO SOD pri prodajah kapitalskih naložb (obveznost priprave gradiva, določitev obvezne vsebine gradiva, možnost vpogleda UO SOD v vse listine, povezane s postopkom prodaje).

2.2.2 Izkazani popravljalni ukrep

SOD je pripravila dopolnitve Poslovnika o delu UO SOD glede načina izvajanja nalog UO SOD pri prodajah kapitalskih naložb, ki jih je sprejel UO SOD na svoji 23. redni seji dne 28. 8. 2007. Dopolnitve vključujejo naslednja določila:

- ob prodaji kapitalske naložbe SOD, za katero je v skladu z notranjimi akti SOD potrebno soglasje UO SOD, se mora članom UO SOD predložiti gradivo;

- gradivo mora obsegati predlog za prodajo kapitalske naložbe SOD iz 8. člena Pravilnika o dokumentiranju poslovnih dogodkov, povezanih s prodajo kapitalskih naložb in vsebini prodajne mape²;
- za pripravo gradiva je zadolžen zaposleni v SOD, ki je zadolžen za upravljanje kapitalske naložbe SOD, ki je predmet prodaje;
- ne glede na posredovano gradivo imajo člani UO SOD na zahtevo možnost vpogleda v vse listine, povezane s postopkom prodaje posamezne kapitalske naložbe SOD.

2.2.3 Ocena popravljalnega ukrepa

Kot edino obvezno gradivo za obravnavo prodaje kapitalskih naložb na seji UO SOD je bil v dopolnitvi Poslovnika o delu UO SOD določen predlog za prodajo kapitalske naložbe. Ker ima UO SOD v skladu z dopolnitvijo navedenega poslovnika možnost zahtevati vpogled v vse navedene in druge listine, povezane s postopkom prodaje kapitalske naložbe SOD, izkazani popravljalni ukrep ocenjujemo kot *zadovoljiv*.

2.3 Skrbništvo nad pogodbami SOD

2.3.1 Opis nesmotnosti

SOD pri prodaji delnic družbe Mercator ni zagotovila ustreznega skrbništva nad izvajanjem pogodbenih določil, ker ni imenovala skrbnika pogodbe, ni preverjala izvajanja določil prodajne pogodbe in se v prodajni pogodbi ni dogovorila za nobene aktivnosti, ki bi jih moral izvajati kupec, kot na primer redno poročanje SOD. SOD tudi ni zagotovila sistematičnega spremljanja realizacije pogodbenih določil z internim aktom.

Za odpravo nesmotnosti je računsko sodišče zahtevalo začetek postopka za sprejem internega akta o določitvi skrbnikov in izvajanju skrbništva nad pogodbami, v katerem naj bodo opredeljeni postopki za sistematično spremljanje izvrševanja pogodbenih določil iz pogodb o prodaji kapitalskih naložb.

2.3.2 Izkazani popravljalni ukrep

UO SOD je na 23. redni seji dne 28. 8. 2007 sprejel Pravilnik o določitvi skrbnikov in izvajanju skrbništva nad pogodbami, s katerim se ureja sistem skrbništva nad vsemi pogodbami, v katerih kot pogodbeni stranka nastopa SOD. Pravilnik določa:

- pojem in predmet skrbništva nad pogodbami,
- način določitve skrbnika pogodbe,
- dolžnosti skrbnika pogodbe,
- obveznost vodenja in vsebino skrbniških evidenc.

² Pravilnik o dokumentiranju poslovnih dogodkov, povezanih s prodajo kapitalskih naložb in vsebini prodajne mape je UO SOD sprejel 28. 8. 2007 kot popravljalni ukrep in je opisan v točki 2.4.2. Vzorec obrazca predloga za prodajo kapitalske naložbe SOD je priloga tega pravilnika.

2.3.3 Ocena popravljalnega ukrepa

Izkazani popravljalni ukrep ocenjujemo kot *zadovoljiv*.

2.4 Dokumentiranje poslovnih dogodkov, povezanih s prodajo kapitalskih naložb v lasti SOD, in arhiviranje dokumentacije

2.4.1 Opis nepravilnosti in nesmotrnosti

SOD v postopku prodaje delnic družbe Mercator ni upoštevala načina prodaje, ki ga za prodajo kapitalskih naložb države predpisuje prvi odstavek 80.f člena ZJF, ker ni zagotovila preglednosti postopka prodaje, kar ni v skladu s 14. členom statuta SOD:

- pogajanja z edinim ponudnikom oziroma kupcem niso bila dokumentirana, zato ni dokazil o tem, na kakšen način je SOD od prejema prve ponudbe do prejema pisne ponudbe izvajala pogajanja in kakšna je bila vsebina teh pogajanj,
- prodajna mapa za prodajo delnic družbe Mercator ni vsebovala vseh obveznih sestavin, določenih v sklepu naložbenega odbora SOD,
- ni dokumentirala vseh dogovorov in usklajevanj s KAD.

Iz dokumentacije SOD o prodaji delnic družbe Mercator ni bilo razvidno, da je SOD po prejemu edine ponudbe izvajala aktivnosti za preverjanje interesa drugih potencialnih investitorjev, in ni razvidno, da je SOD preverjala možnosti skupne prodaje s KAD ali drugimi lastniki, ki bi imeli skupaj 25 ali več odstotkov kapitala. Ker vsi dogovori med postopkom prodaje niso bili dokumentirani, ni bilo mogoče oceniti, v kolikšni meri je SOD dejansko sodelovala in usklajevala svoja stališča s KAD. Na nepreglednost postopka je vplivalo tudi to, da SOD ni uskladila ravnanja z dokumentacijo, povezano s prodajo delnic družbe Mercator, z ugotovitvami službe za notranjo revizijo pri reviziji desetih naključno izbranih prodajah kapitalskih naložb SOD, ker dokumentacija ni zadoščala za argumentiranje smotrnosti prodaj. Dokumentacija o prodaji delnic družbe Mercator tudi ni bila hranjena v skladu z določili Navodila o poslovanju z ročno blagajno in sefom, ker niso bili evidentirani vsi pologi in dvigi dokumentacije, ki se nanaša na prodajo delnic družbe Mercator.

Za odpravo nepravilnosti in nesmotrnosti je računsko sodišče zahtevalo začetek postopka za sprejem internega akta, ki bo urejal in zagotavljal sistematično dokumentiranje vseh poslovnih dogodkov, povezanih s prodajo kapitalskih naložb v lasti SOD, in arhiviranje vse dokumentacije in korespondence, povezane s prodajo (vhodni, izhodni in lastni dokumenti v papirni in elektronski obliki, vsebina prodajnih map in druge evidence, povezane s postopki prodaje).

2.4.2 Izkazani popravljalni ukrep

UO SOD je na 23. seji dne 28. 8. 2007 sprejel Pravilnik o dokumentiranju poslovnih dogodkov, povezanih s prodajo kapitalskih naložb in vsebini prodajne mape. Pravilnik opredeljuje:

- postopke dokumentiranja vseh poslovnih dogodkov, povezanih s prodajo kapitalskih naložb SOD - obveznost, da se dokumentirajo vsi poslovni dogodki, hranijo izhodni, vhodni in lastni dokumenti, pišejo zabeležke o poteku sestanka, in obvezne sestavine zabeležk,

- vsebino predloga za prodajo,
- obvezno hranjenje vse dokumentacije v prodajni mapi in vsebino prodajne mape in
- postopek arhiviranja vse dokumentacije, povezane s prodajo kapitalskih naložb v SOD.

2.4.3 Ocena popravljalnega ukrepa

Izkazani popravljalni ukrep ocenjujemo kot *zadovoljiv*.

3. MNENJE O IZKAZANIH POPRAVLJALNIH UKREPIH

Pregledali smo odzivno poročilo, ki ga je na podlagi zahteve iz revizijskega poročila o pravilnosti in smotrnosti poslovanja SOD pri prodaji delnic družbe Mercator v letu 2005 do junija 2006 izdelala SOD. Ocenili smo, da je odzivno poročilo, ki ga je s podpisom in pečatom potrdila odgovorna oseba, direktor SOD, verodostojno.

Zadovoljivost izkazanih popravljalnih ukrepov smo ocenili na podlagi posredovanega opisa ukrepov in predložene dokumentacije SOD. Menimo, da smo pridobili zadostne in ustrezne podlage in dokaze, da lahko podamo oceno o zadovoljivosti popravljalnih ukrepov.

Ocenjujemo, da so v odzivnem poročilu SOD izkazani *zadovoljni ukrepi* za odpravljanje nepravilnosti in nesmotrnosti, navedenih v revizijskem poročilu o pravilnosti in smotrnosti poslovanja SOD pri prodaji delnic družbe Mercator v letu 2005 do junija leta 2006.

Tomaž Vesel,
prvi namestnik predsednika

Poslano:

1. Slovenski odškodninski družbi, priporočeno;
2. Državnemu zboru Republike Slovenije, priporočeno;
3. arhivu, tu.

RAČUNSKO SODIŠČE REPUBLIKE SLOVENIJE · THE COURT OF AUDIT OF THE REPUBLIC OF SLOVENIA

Slovenska cesta 50, 1000 Ljubljana, Slovenija · tel.: +386 (0) 1 478 5800 · fax: + 386 (0) 1 478 5891
sloaud@rs-rs.si · www.rs-rs.si

Enota Maribor / Maribor Office

Ulica heroja Bračiča 6, 2000 Maribor, Slovenija · tel.: +386 (0) 2 250 5880 · fax: +386 (0) 2 250 5896